

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ»**

Назва курсу	Технічні засоби у фізичній терапії, ерготерапії
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	факультет фізичної терапії та ерготерапії, кафедра фізичної терапії та ерготерапії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	22 – охорона здоров'я, спеціальність 227 – фізична терапія, ерготерапія
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Кількість кредитів, годин	ECTS - 3 – 90 год., із них 30 аудиторних: 10 годин лекцій, 20 годин практичних занять і 60 години самостійної роботи
Форма навчання	очна
Рік підготовки	3
Компонент освітньої програми	нормативний
Дні занять	відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	в день проведення лекцій/практичних занять
Мова викладання	українська
Форма контролю	залік
Викладачі курсу	канд.фіз.вих і спорту, доц. Ціж Л.М., викл. Росолянка Н.Я.
Контактна інформація викладачів	kafedraftie@gmail.com тел. сл.: (032)276-89-85; (032)261-19-37
Сторінка курсу	

Опис дисципліни

Сучасний стан вимагає високої професійної підготовленості фахівців з фізичної терапії та ерготерапії. Цей курс поглиблює знання студентів про “Технічні засоби у фізичній терапії, ерготерапії” - дисципліни з циклу професійної підготовки фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, яка сприяє розвитку професійної майстерності та професійної кваліфікації майбутнього фізичного терапевта та ерготерапевта.

Курс «Технічні засоби у фізичній терапії, ерготерапії» розроблено з урахуванням вимог до змісту підготовленості фахівців галузі охорона здоров'я спеціальності фізична терапія, ерготерапія.

Мета курсу – набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок для підбору технічних засобів у фізичній терапії, ерготерапії особам з різними вадами та захворюваннями та навичками правильного користування цими засобами.

Завдання курсу - отримання студентом навиків щодо вимог до технічних засобів у фізичній терапії; отримання студентом навиків щодо показів та протипоказів до використання технічних засобів; отримання студентом навиків щодо особливостей використання технічних засобів при різних нозологіях.

Після засвоєння курсу студенти будуть:

Знати - особливості використання технічних засобів у фізичній терапії; різновиди та призначення технічних засобів; покази та протипокази до застосування технічних засобів; особливості використання технічних засобів із лікувальною чи профілактичною метою; характеристику окремих засобів, які використовуються для відновлення функцій при ураженні нервової системи та опорно-рухового апарату.

Вміти: підбирати для пацієнта той чи інший допоміжний засіб, враховуючи особливості захворювання; оперувати принципами роботи новою сучасною апаратурою

Пререквізити: дисципліна тісно пов'язана із іншими науками медико-біологічного циклу: анатомією, фізіологією, фізіотерапією, масажем, основами практичної діяльності, ерготерапією, а також з теорією та методикою фізичного виховання, біомеханікою.

Навчальна дисципліна допомагає досягнути наступних програмних результатів згідно стандарту вищої освіти України, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, ступінь вищої освіти – бакалавр, галузь знань – 22 Охорона здоров'я, спеціальність – 227 Фізична терапія, ерготерапія, **ПР01, ПР09, ПР10, ПР11, ПР 13, ПР15.**

Обсяг дисципліни

	лекції		практичні		самостійна роб.		разом	кредити/ECTS
	стац.	заоч.	стац.	заоч.	стац.	заоч.		
Години	10	6	20	4	60	80	90	3

Методи навчання

Методи включають лекцій, практичні заняття, презентації згідно запропонованих завдань для підвищення активної участі студентів у роботі. Студенти будуть займатися самостійною діяльністю за рекомендованими темами та самостійно виконувати практичні завдання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти оволодіють наступними компетентностями:

Код компетентності	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння
Загальні компетентності			
ЗК 01	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Знати законодавчі та системоутворючі документи, що регулюють професійну діяльність.	Дотримуватись законодавства, уміти враховувати чинники які впливають на професійну діяльність фізичного терапевта та ерготерапевта.
ЗК 13	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Знати свої професійні права та обов'язки; принципи науково доказової практики.	Вміти формувати свою професійну відповідальність, діяти відповідно до неї; приймати рішення застосовуючи принципи науково доказової практики; діяти у межах посадових обов'язків та професійної компетентності.
Спеціальні (фахові) компетентності. Спеціалізація «Фізична терапія»			
СК 03	Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії	Основи патології, патофізіології, функціональної анатомії; принципи застосування та вплив засобів та методів фізичної терапії, ерготерапії.	Вміти пояснити реакції організму на ушкодження; загальні принципи і механізми процесів погіршення стану здоров'я, відновлення та одужання у контексті практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії; патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії, ерготерапії.
СК 11	Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації.	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності; підбирати та змінювати засоби, методи і форми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до змінних умов.

СК 13	Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя	Знати основи психології та дидактики; принципи здорового способу життя; особливості профілактики захворювань та їх ускладнень, травм, неповносправності; прийоми самообслуговування та догляду.	Вміти провадити здоровий спосіб життя та навчати цьому пацієнта/клієнта та/або родичів, опікунів, близьких; навчати пацієнта/клієнта прийомам самообслуговування, основам профілактики захворювань та їх ускладнень, травм, неповносправності; навчати опікунів та/або родичів прийомам догляду за пацієнтом/клієнтом, залучати їх до реабілітаційного процесу.
-------	---	---	---

Матриця відповідності визначених Стандартом результатам навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	компетентності				
		загальні		спеціальні		
		1	13	3	11	13
ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.	+	+		+		+
ПР 09. Здійснювати заходи фізичної терапії, для ліквідації, або компенсації рухових порушень та активності	+					+
ПР 10. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації, або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності	+					+
ПР 11. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.	+				+	
ПР 13. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.	+					+
ПР 15. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.	+		+			+

Структура навчальної дисципліни

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	пр	с.р.		л	пр	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1.								
Змістовий модуль 1. Особливості технічних засобів у фізичній терапії, ерготерапії								
Тема 1. Основні поняття про технічні засоби у фізичній терапії, ерготерапії		2	4	10		2		10
Тема 2. Технічні засоби у кінезотерапії		2	4	10		2	2	20
<i>Разом – зм. модуль 1</i>	32	4	8	20	36	4	2	30
Змістовий модуль 2. Ортези та протези у фізичній терапії, ерготерапії								
Тема 3. Ампутації та протезування у фізичній терапії		2	4	10				10
Тема 4. Технічні засоби для відновлення функцій при порушеннях та деформаціях опорно-рухового апарату		4	8	30		2	2	40
<i>Разом – зм. Модуль 2</i>	58	6	12	40	54	2	2	50

1. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Основні поняття про технічні засоби у фізичній терапії	2	2
2	Технічні засоби у кінезотерапії	2	2
3	Ампутації та протезування у фізичній терапії	2	
4-5	Технічні засоби для відновлення функцій при порушеннях та деформаціях опорно-рухового апарату	4	2
	Разом	10	6

2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1-2	Основні поняття про технічні засоби у фізичній терапії	4	
3-4	Технічні засоби у кінезотерапії	4	2
5-6	Протезування у фізичній терапії	4	
7	Загальна характеристика ортезів	2	
8-9	Ортезування верхніх та нижніх кінцівок	4	2
10	Ортезування тулуба	2	
	Разом	20	4

3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема.1. Історія розвитку технічних засобів у світі та Україні. Конспект самопідготовки	10	10
2	Тема 2. Сучасні тренажерні апарати. Мультимедійна презентація	10	20
3	Тема 3. Сучасні протезні технології. Мультимедійна презентація	10	10
4	Тема 4. Ендопротезування у реабілітації. Конспект самопідготовки	10	10
5	Тема 4. Різновиди косетів при травмах ОРА. Конспект самопідготовки	10	10
6	Тема 4. Засоби для пересування та їх різновиди. Мультимедійна презентація	10	20
	Разом	60	80

Навчальний контент

№	Тема	Результат навчання	Зміст практичних робіт	Форма контролю	Література
1	Основні поняття про технічні засоби у фізичній терапії	Знати: Історію розвитку технічних засобів; Нормативно-правове забезпечення громадян технічними засобами реабілітації в Україні; Терміни виготовлення та експлуатації	підготувати у зошиті коротку замітку про сучасний технічний засіб для осіб з вадами зору, слуху чи мовними розладами	відповіді на запитання, участь у дискусії	1, 2,6,12, 13,14

		технічних засобів; Вимоги до технічних засобів реабілітації			
2	Технічні засоби у кінезотерапії	Знати: Облаштування кабінетів та залів фізичної терапії технічними засобами; Тренажери, види, класифікація; Характеристику професійних ергометрів; Характеристику засобів для підвісної терапії; Характеристику апаратів для відновлення амплітуди рухів та сили м'язів; Характеристику апаратів для тренування рівноваги та координації тіла	В умовах тренажерного залу та реабілітаційного центру з спеціалізованими реабілітаційними тренажерами ознайомитись з принципом їх роботи	Запис у зошиті особливостей тренажерних устаткувань, покази та протипокази до реабілітаційних занять. Контрольне тестування	3,5, 10,11
3	Ампутації та протезування у фізичній терапії, ерготерапії	Знати: Ампутації, види, покази; Протезування кінцівок, види протезів та їх характеристика; Протезування молочних залоз, види протезів та їх характеристика; Ендопротезування та особливості реабілітації	відвідування спеціалізованого закладу з виготовлення протезної продукції та спеціального взуття участь у тестуваннях на підприємстві	Запис у зошиті щодо особливостей виготовлення протезів; відповіді на запитання, участь у дискусії	4,5, 9,
4	Технічні засоби для відновлення функцій при порушеннях та деформаціях опорно-рухового апарату	Знати: Технічні засоби для пересування; Ортезування, завдання, класифікація ортезів; Ортезування тулуба; Ортезування верхніх кінцівок; Ортезування нижніх кінцівок	Відвідування реабілітаційних центрів з використанням сучасних ортезних пристроїв підготувати реферат про сучасний ортезний засіб у фізичній терапії, ерготерапії	відповіді на запитання, участь у дискусії. Реферат і виступ з доповіддю, участь в обговоренні контрольне тестування	4,7,8, 10

Методи викладання/навчання

Методи викладання включають презентації лекцій, практичні заняття, дискусії згідно запропонованих завдань для підвищення активності студентів на заняттях. Самостійну роботу студенти виконують за запропонованими темами оформлюючи доповідь чи реферат.

Методичне забезпечення навчального курсу:

- Навчальна програма;
- Завдання для підсумкового контролю;
- План практичних занять;
- Дидактичне забезпечення самостійної роботи

Методи контролю

Види контролю: поточний та підсумковий

Форма підсумкового контролю - залік

Зміст поточного контролю

1. Присутність та активна участь на заняттях

Присутність та активна участь на заняттях студентів – це компонент курсу, який передбачає стимулювання до академічної активності студентів, можливість залучення до дискусії та обговорення. Дозволяє оцінити готовність сприймати та засвоювати навчальний матеріал, дискутувати, тощо.

Оцінюється:

1 бал – присутність на лекційному чи практичному занятті.

Загально можлива кількість набраних балів – **15 балів**

2. Контрольні модульні роботи

Заплановано 2 модульні контрольні роботи

25 балів – перша модульна робота

30 балів – друга модульна робота

Загально можлива кількість набраних балів – **55 балів**

3. Реферат

Реферат на тему: “ Сучасний ортезний засіб у фізичній терапії, ерготерапії“. Подається до 4 теми.

Оцінюється:

Реферат поданий з планом, описом, списком використаних джерел та захищений – **9 балів**;

Реферат поданий з планом, описом, списком використаних джерел, не захищений – **5 балів**;

Реферат поданий тільки описом - **2 бали**.

4. Самостійна робота

Оцінюється до 2 та 3 теми мультимедійні презентації:

Мультимедійна презентація (титульна, план, виклад матеріалу, використані джерела) – **7 балів**;

Мультимедійна презентація (титульна, виклад матеріалу) – **4 бали**;

5. Коротка замітка в зошиті

Тема: “Сучасний технічний засіб для осіб з вадами зору, слуху чи мовними розладами”. Готується до 1 практичного заняття.

Оцінюється: - **7 балів**.

Відсутність замітки – **0 балів**.

Критерії оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

Розподіл балів, які отримують студенти

	поточне тестування				сума, балів
	модуль				
	Змістовний модуль 1		змістовний модуль 2		
	T1	T2	T3	T4	
коротку замітку в зошиті	7				7
відвідування занять та активна участь	3	3	3	6	15
реферат				9	9
самостійна робота		7	7		14
контрольне тестування	10	15	10	20	55
Разом	20	25	20	35	100

Політика оцінювання

Політика щодо відвідування:

- відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим. У разі пропуску 1/3 занять студент **не допускається** до підсумкового контролю. Для студентів, що навчаються за індивідуальним планом, перелік завдань і час їх здавання затверджуватиметься індивідуально. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, підготовка або участь у змаганнях) навчання може відбуватись *в он-лайн формі* за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності:

- списування під час контрольних робіт і складання заліків та інших контрольних форм перевірки заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів);
- мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Умови щодо дедлайнів та перескладання:

- роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (50% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів);

- перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (напр.: участь у змаганнях, конференціях, лікарняний тощо) і оцінюється без зниження оцінки.

Умови допуску до підсумкового контролю:

- відвідування (або відпрацювання) усіх занять;
- вчасне виконання домашніх завдань з самостійної роботи;
- складання підсумкових тестів за змістовним модулем.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
68-74	D	
61-67	E	задовільно
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Залік студент отримує на підставі результатів виконання ним усіх видів робіт на практичних заняттях та контрольних замірів протягом семестру.

Завдання для підсумкового контролю

1. Дайте визначення понять “Засіб”, “Технічний засіб”. Коротка історія використання технічних засобів у медицині та реабілітації.
2. Назвіть технічні та інші засоби згідно закону України про реабілітацію осіб з інвалідністю.
3. Картка протезування.
4. Процес забезпечення технічними засобами реабілітації в Україні.
5. Терміни експлуатації технічних засобів в Україні.
6. Вимоги до технічних засобів у реабілітації
7. Облаштування кабінетів та залів реабілітації технічними засобами
8. Апарати для кінезотерапії
9. Дайте визначення поняттю “тренажер”. Назвіть протипокази до занять на тренажерах.
- 10.Класифікація тренажерів.
- 11.Професійні ергометри : мета та покази до застосування.
- 12.Охарактеризуйте принцип дії велотренажерів та мету їх використання.
- 13.Назвіть пристосування для відновлення функцій та дайте їх коротку характеристику.

14. Апарати для відновлення рівноваги тіла та їх коротка характеристика.
15. Апарати для масажу різних груп м'язів та їх коротка характеристика.
16. Назвіть як поділяють протези верхніх та нижніх кінцівок та їх коротка характеристика.
17. Дайте визначення поняттю "протез". Назвіть засоби, які використовують при догляді за куксою після ампутації.
18. Вади розвитку кукси.
19. Реабілітація при ампутації.
20. Завдання ортезування
21. Технічні засоби для слабозорих та сліпих осіб.
22. Технічні засоби для слабочуючих та глухих.
23. Спеціальні засоби для самообслуговування та спеціальні засоби для догляду.
24. Витяги, у реабілітації пацієнтів та мета їх застосування.
25. Ортезування хребта.
26. Ортезування верхніх та нижніх кінцівок.
27. Ортезування стопи
28. Засоби для пересування.
29. Трикотажні засоби при захворюваннях нижніх кінцівок.
30. Ортопедичні засоби.
31. Професійно-спортивне обладнання для неповносправних.
32. Сучасна фізіотерапевтична апаратура.
33. Технічні засоби при різних захворюваннях у дітей.
34. Реабілітаційні ліжка, масажні столи.
35. Допоміжні засоби для особистої рухомості, переміщення та підйому.

Рекомендована література:

Основна:

1. Вихляєв Ю. М. Реабілітаційні технології і технічні засоби для відновлення людей з обмеженими фізичними можливостями (на прикладі сліпих) : навчальний посібник / Ю.М. Вихляєв; Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут". – Вінниця : Рогальська І. О., 2012. – 143 с.
2. Вовканич А.С. Вступ до фізичної реабілітації: навч.посібник / А.С. Вовканич. – Львів: ЛДУФК, 2013. – 184 с.
3. Использование тренажеров в оздоровительных целях / А. А. Шелюженко, С.А. Душанин, Е.А. Нирогова, Л.Я. Ивашенко. К.: Здоров'я, 1984. – 135 с.
4. Технічні засоби в фізичній реабілітації: Опорний навчально-методичний інтерактивний комплекс / За заг.ред. Т. В. Кухтик. - Краматорськ: ДІТМ МНТУ ім. Ю.Бугая, 2010. – 106 с.

5. Материально-техническое обеспечение адаптивной физической культуры: Учеб.пособие / Под.ред. проф. С.П. Евсеева. – М.: Советский спорт, 2000. – 152 с.
6. Ціж Л. М. Актуальні проблеми забезпечення технічними засобами реабілітації осіб з інвалідністю в Україні / Л. М. Ціж. // Вісник Запорізького національного університету: Збірник наук. статей. - Фізичне виховання та спорт. – 2017. – №1. – С. 183–191.

Допоміжна:

7. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / За ред. Л.І. Фісенко – К.: Купріянова, – 2005. – 400с.
8. Медицинская реабилитация в терапии: руководство для студентов и врачей / Под ред. В.Н. Сокрута, В.Н. Казакова – Д.: ОАО УкрНТЭК, 2001. – 1076 с.
9. Мухін В.М. Фізична реабілітація. К.: Олімпійська література, – 2005. – 471 с.
10. Попадюха Ю. А. Технічні засоби для відновлення рухових функцій верхніх кінцівок людини / Ю. А. Попадюха, Н. І. Пеценко // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Вип. 14. – 2009. – С. 165–168.
11. Современные методы механотерапии в медицинской реабилитации : науч.-метод. пособие / под ред. И. З. Самосюка. – Киев : Науч.свит, 2009. – 184 с.
12. Ціж Л., Мазепа М. Соціальний захист осіб з інвалідністю як складова безпеки їх життєдіяльності / Л. Ціж., М. Мазепа // Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України: Матеріали III Всеукр. заочної наук.- практ. конф. (Київ, 21 квітня 2017) – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – С. 150.
13. Ціж Л.М. Місцева кріотерапія як один з ефективних методів лікування дископатії / Л.М. Ціж // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту: Наук.моногр. / За ред. С.С. Єрмакова. – Х., 2006. - № 5. – С. 111 – 113.

Інформаційні ресурси інтернет

14. Закон України "Про реабілітацію осіб з інвалідністю" [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15>.
15. Забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.msp.gov.ua/content/zabezpechennya-tehnichnimi-ta-inshimi-zasobami-reabilitacii-specavtotransportom.html>.